

μετ' ἐλκευούσης φωνῆς, ἀλλ' ἤθελα ν' ἀναπνεύσω εἰς ἀνοικτὸ μέρος — ἄχ, ὁ καπνὸς αὐτός, — ἤθελα νὰ ἰδῶ ἀκόμη μιὰ φορὰ τὸν κόσμον.

Ἡ ἀσθενὴς ἔβλεπε μετ' ἀλλοκότου ἐκφράσεως τῶν ἀπεσβεσμένων ὀφθαλμῶν της τὸ περίεξ αὐτῆς ἐκτεινόμενον θέαμα. Ἀπέραντοι χλοεροὶ λειμῶνες, ὑπὸ ἀπείρων χρυσιζόντων ἀνθέων καλυπτόμενοι, διετέμοντο ὑπὸ τῶν ἐλιγμῶν ποταμοῦ σχηματίζοντος μακρὰν λίμνην, εἰς τὰς ὁχθὰς τῆς ὁποίας ὑψοῦντο ἀνὰ τὸν ὀρίζοντα διασπείρεις λόφοι καὶ θελκτικαὶ τοποθεσίαι.

Ὁ κόσμος εἶνε τὸσον ὠραῖος! ἐψιθύρισε ἡ πᾶσχαυσα καλύψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῶν ὡς σκιά διασπῶν χειρῶν της. Σπασμωδικῶς ἐκινούντο οἱ δάκτυλοι εἰς τὸν ἀέρα ὡσεὶ προσπαθοῦντες ν' ἀποσύρῃσι τὸ ἐπικαθήμενον σκότος, ὅπερ ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἐπιχέται ἐπὶ τῶν ἄλλοτε τόσον μαγευτικῶν καὶ ὠραίων τούτων ὀφθαλμῶν.

— Ἰωσηφίνα μου! — δὲν βλέπω! — τίποτε — καὶ ὅσνα ἔχι!

— Ἀχ, μητερίτσα μου, εἶν' ὁ καπνός. —

— Ὅχι, — εἶν' ὁ θάνατος. Πνίγμαι!

Οἱ ὑψωμένοι βραχίονες τῆς αγωνιώσους ἔπασαν βαρέως ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς Ἰωσηφίνας καὶ ἔσφιξαν τὸ προσφιλὲς τέκνον διὰ τελευταίαν φορὰν ἐπὶ τοῦ ψυχορραγοῦντος στήθους.

— Τώρα; — τόσον ταχέως; — Ἰωσηφίνα μου, σ' ἀφίω — Παναγία μου, φύλαττε τὸ τέκνον μου! —

Καὶ οἱ βραχίονες ἐλυθῆσαν βραδέως ἀπὸ τοῦ τρέμοντος σώματος τῆς μικρᾶς κόρης. Ἡ κυρὰ Φωτεινὴ πλησιάσασα ἔσυρε τὴν κεφαλὴν τῆς ἐκπνευσάσης εἰς τὸν κόλπον της.

— Πολὺ γλήγορα τέλειωσεν, εἶπε μετὰ σιωπηλὴν προσευχὴν, γλύτωσεν ἀπὸ τὰ βάσανα.

Μετὰ μεγίστης εὐλαβείας ἐπλησίωσεν ἡ πλύντρια τὰς χεῖρας εἰς τοὺς νεκροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐλαφρῶς συνέκλεισε τὰ βλέφαρα, ἔπειτα δὲ λαβοῦσα ἐν ἀγάλῃ τὸ νεκρὸν σῶμα κατῆλθεν εἰς τὸ παρὰ τὸ μαγειρεῖον κεῖμενον δωμάτιον, ἐν ᾧ κατῴκει ἡ νεαρὰ γυνὴ μετὰ τοῦ τέκνου της, καὶ οὐτινος μόνος στολισμὸς ἦτο θαλερὸν καὶ εὐώδες λευκόν, καὶ κατέθεσε τὴν νεκρὰν ἐπὶ πενιχρᾶς κλίνης.

— Κοιμάται ἡ μητέρα; ἐψιθύρισε τὸ πεφοβισμένον καὶ ἀσφωγχεῖ ἀκολουθοῦν κοράσιον.

Ἡ γραῖα προσέβλεψεν αὐτὸ μετ' οἴκτου, σιωπηλὴ δ' ἐκάλυψε δι' ὑφασματος τὸ πρόσωπον τοῦ ἀψύχου σώματος.

— Φωτεινὴ, ἡ μητέρα δὲν θέλει νὰ τῆς σκεπάζῃς τὸ πρόσωπον, εἶπεν ἡ Ἰωσηφίνα, σήκωσε τὸ μανδύλι.

Ἡ πλύντρια ἤρπαξε τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου.

— Ἐλα μαζὶ μου, εἶπε.

— Ὅχι, θὰ μείνῃ κοντὰ εἰς τὴν μητέρα.

— Ἡ μητέρα σου εἶνε πεθαμένη.

— Τί θὰ πῇ αὐτό; ἤρωτησε τὸ κοράσιον.

— Αὐτὸ θὰ πῇ τὸ ἴδιο — πῶς δὲν ἔχεις πλέον μητέρα.

Συγκεχυμένη προσέβλεπεν ἡ Ἰωσηφίνα τὴν πλύντριαν.

— Μητέρα! ἐφώνησεν ἔπειτα, κύτταξέ με, ἀκουσέ με!

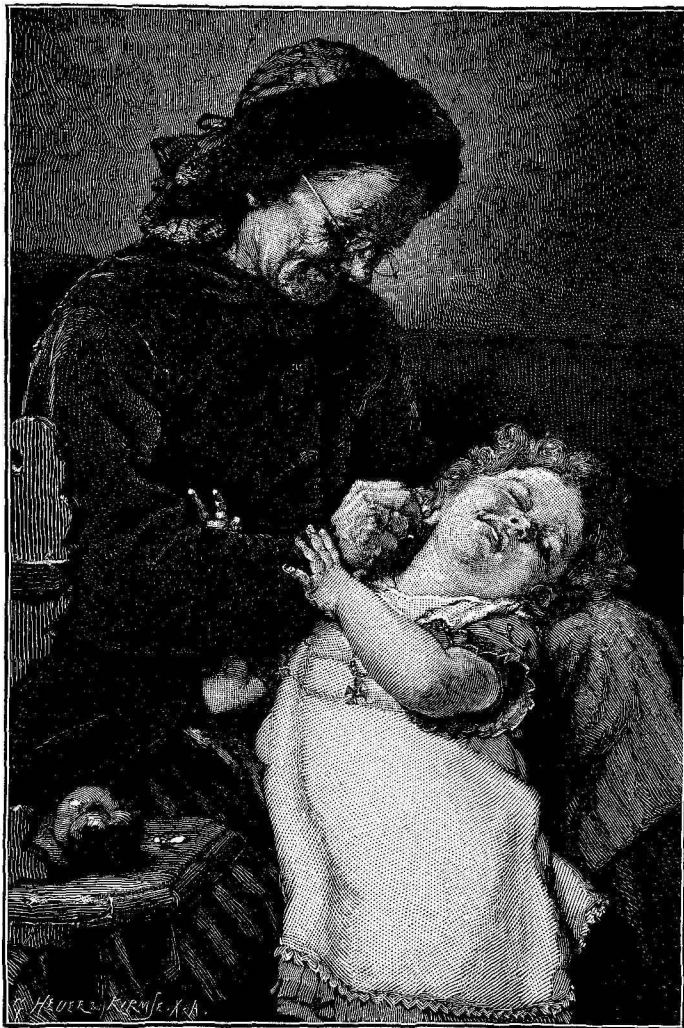
— Δὲν ἔμπορῇ νὰ σὲ ἰδῇ καὶ νὰ σ' ἀκούσῃ, σοὺ εἶπα, ἡ μητέρα σου εἶνε πεθαμένη.

— Δὲν θέλω ἐγὼ νὰ ᾔω πεθαμένη! ἀνέκραξεν ἡ Ἰωσηφίνα.

Ἐτρεξε ταχέως πηδῶσα πρὸς τὴν κλίνην τῆς νεκρᾶς καὶ ἔσυρε τὸ ὑφασμα ἀπὸ τοῦ ἀψύχου προσώπου. Ὅτε ὅμως οἱ θερμοὶ ὀφθαλμοὶ της προσέειδον τοὺς ἀψύχους χαρακτῆρας, ὅτε αἱ χεῖρές της ἠσθάνθησαν τὸ ψυχρὸν τῶν παγερῶν παρειῶν, φοβερὸν ἄλγος ἐκυρίευσεν τὴν ἀγρίως πάλλουςαν νεαρὰν καρδίαν καὶ τὸ μικρὸν στῆθος της ἐκλονίσθη ὑπὸ ἀδακρύτων λυγμῶν.

Ἡ κυρὰ Φωτεινὴ προσεπάθησε ν' ἀπομακρύνῃ αὐτὴν ἐκεῖθεν, ἀλλὰ μάτην, αὐτὴ διέφυγε τὰς χεῖράς της καὶ κατέπεσε κατὰ γῆς παρὰ τὸ λείψανον.

Ἡ πρεσβυτὴς ἀναποφάσιτος ἐδίσταζεν ἂν ἔπρεπε νὰ παρηγορήσῃ τὴν μικρὰν ἢ νὰ τὴν ἐγκαταλίπῃ εἰς τὴν ἐκρηξίν τοῦ ἄλγους της, — τέλος ἀπεσῆθη ἀθωοῦρας τοῦ δωματίου. Μετ' ὀλίγον ἤκουστο ἔκτακτος θόρυβος ἐν τῇ μαγειρείᾳ. Ἡ γραῖα ἐξηκολούθει νὰ πλύνῃ· οὐδὲν ἄλλο εἶχε μᾶθε καθ' ὅσον τὸν βίον της παρὰ νὰ πλύνῃ, ἐλα τῆς τὰ αἰσθητάματα συνεκτροῦντο εἰς τὸ νὰ πλύνῃ, ἐκ νεαρᾶς δὲ ἡλικίας τῶν πάντων ἐστερημένη καὶ ἐκτεθειμένη εἰς ἀπείρους κινδύνους, εἶρε σιωπηρίαν νυχθημερὸν πλύνουσα καὶ τιμίως ἀποκτῶσα τὰ πρὸς τὸ εἶναι ὀναγκαῖα, εἰς τὸ ἔργον δὲ τοῦτο ἐπίσης κατέφευγεν, ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ συλλάβῃ ἀπόφασιν τινα. Ῥυθμικῶς ἐκίνουν τῇδε ἀκείσε τὰ ὑφάσματα αἱ τραχεῖαι χεῖρες, καὶ ὅπως μηχανικῶς εἰργάζοντο οἱ ξηροὶ βραχίονες, ἐν ᾧ χρυσιζόντες μαργαρίται ἀφροῦ ἐξετινάσσοντο ἐπὶ τῆς αὐστηρᾶς μορφῆς τῆς γραῖας καὶ συνηνοῦντο μετὰ τῶν σταγόνων τοῦ ὑπερόνυ τῶν ἐρρυτιδωμένων παρειῶν της καταρρέοντος ἰδρώτος. Βαθμυδὸν ἤρχισε νὰ φαιδρύνηται τὸ ἰσχνὸν ἐκεῖνο πρόσωπον, ὅπερ ὑπὸ τὴν ἐξωτερικὴν του τραχύτητα ἐνέκρυπτε ψυχὴν πλήρη ἀγαθότητος. Τὰ μεμαραμένα χεῖλῃ ἐμειδίον κατ' ἀρχὰς ἀνεπαίσθητος, ἔπειτα φαιδρῶς καὶ εἶπον: „Δὲν πρέπει νὰ δώσω τὸ κορίτσι στὸ πτωχοκομεῖο, ἄς μείνῃ κοντὰ μου, καὶ ἐγὼ θὰ τὸ ἀγαπῶ σὰν ὁ δικό μου παιδί. Ἀλλὰ — καὶ ἡ φωνὴ προσέλαβε σκληρότερον τόνον — ἡ Ἰωσηφίνα πρέπει νὰ μάθῃ νὰ ἐργάζεταιται.

ΜΙΚΡΑ ΠΑΘΗΜΑΤΑ

Εἰκὼν τοῦ Ἑλλήνος καλλιτέχνου Γ. Ἰακωβίδου.

— Διὰ τί ἐκρατήσατε τὴν γυναῖκα; ἤρωτησεν αὐστηρῶς ἡ ἀστυνομία ὑπὸ τὴν μορφὴν βαναύσου ὑπαλλήλου τὴν κυρὰ Φωτεινὴν, ὅτε αὐτὴ ἀνήγγειλε τὸν θάνατον εἰς τὸ Τμήμα, καὶ ἐζήτηε νὰ κηδευθῇ δωρεὰν τὸ „πτωχὸν λείψανον“.

— Πῆρα τὴν μακαρίτισσα κοντὰ μου, εἶνε κάμποσοι μῆνες τώρα, διότι εἶχα ἀνάγκη μιὰ γυναῖκα νὰ μβαλῶν τὰ ἀσπρόρουχα.

— Καὶ διὰ τί ἤργησε τόσο ἡ ἀστυνομικὴ εἰδοποίησις;

— Ἐεὐρῶ γῶ! Ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ πρέπει δια μοναχοὶ μας νὰ τὰ κάμνωμεν. Γιὰ τί δὲν εἰδοποίησεν ἡ μακαρίτισσα ἐγκαίρως τὴν ἀστυνομία.

— Χμ — καὶ μόνον αὐτό; ὑπέλαβεν ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ὑψὼν τοὺς ὤμους του. Τὰ καταλαβαίνουμε!

— Ἦτανε, κύριε, τίμα γυναῖκα — σὺς τὸ λέγω, εἶπεν ἡ πλύντρια σκυθρωπῶς καὶ ἐξηκολούθησε, γιὰ τὴν ἐργασία της τῆς ἔδιδε κατοικίαν καὶ τροφήν. Καὶ ἐδούλευεν ἀδιάκοπα — διὸ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ μὴ μείνῃ χωρὶς σπίτι — μαζὶ μὲ τὸ μικρὸ κορίτσι της.

— Δοιπὸν ἔχει καὶ παιδί! Αὐτὸ τώρα θὰ μᾶς τὸ φορτώσῃ!

— Ὅχι, τὸ παιδί τὸ φορτῶνομαι ἐγὼ, ἀπήντησεν ἡ γραῖα καὶ ὑψώσεν ὑπερφάνως τὴν κεφαλὴν.

Διὸ νὰ καταντήσῃ βεβαίως ζητιάνῃ! ἀπήντησεν ἐκείνος βαναύσως.

Αἱ χεῖρες τῆς πρεσβυτίδος κατέπεσαν μετὰ σφοδρότητος ἐπὶ τῆς πρὸ αὐτῆς τραπέζης, καὶ ὁ ὑπάλληλος ἀνορθωθείς καὶ ἀγρίως ἀτενίζων αὐτὴν ἠρώτησε.

— Τί σημαίνει τοῦτο;

— Εἶνε τόσο ἀπελέκητα χέρια, ἐψιθύρισε ἡ γραῖα καὶ ἀπέσυρεν αὐτὰς βραδέως ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀλλὰ εἶνε τίμα καὶ ἐργατικά χέρια καὶ ἐλπίζω, τέτοια χέρια δ' ἀποκτήσῃ καὶ τὸ κορίτσι, ἡ Ἰωσηφίνα, κύριε, καὶ ὅχι ζητιάνικα χέρια, ὁ θεὸς νὰ μὴ τὸ δώσῃ!